

Oktober 2010

Hva skjer i
Sophus Lies
gt. 5?

ÅPENT HUS 7. NOVEMBER KL 14-16

Løst fra kl. 13 for de som ønsker.
Våre gjester fra Kenya, Tyskland og
Russland vil delta og vi får bl.a.
høre nytt fra sommerens
konferanser i Caux, Sveits.

JULEMESSEN 2010

27.-28. november
kl. 13-17

Dukketheater kl. 15:30

Lopper og hjelpere ønskes.

Se også egen sak på siste side!

ONSDAGSKVELDER FOR UNGE VOKSNE (ca 18-35år) KL 18.

Middag, diskusjon og inspirasjon.
Vilier, prioriteringer og tillit i et
flerkulturelt samfunn. Refleksjoner i
et globalt og personlig perspektiv.

Takk !

GAVER TIL NY VERDEN

Redaksjonen takker for gaver som
kom inn på kontonummer 6030 05
08831 etter forrige nummer av
Ny Verden – totalt kr. 14.000!

FORSTERKNINGER TIL NORGE

”I Norge trenger vi hjelp til å se vårt eget samfunn i et større perspektiv. Det får vi i de kommende månedene av fire unge som kommer hit for å arbeide med lofC”, sier styreleder i lofC Norge, Tone Nelson.

De fire er Carole Khakula fra Kenya, Tatiana Minbaeva fra Russland, Rob Lancaster fra Australia og Eva Neidlinger fra Tyskland. De vil engasjere seg i arbeidet med å bygge relasjoner og tillit på tvers av aldersgrupper og kulturelle og religiøse skillelinjer i samfunnet. lofC Norge ønsker også å skape et større engasjement for utfordringene som finnes utenfor vårt eget land. Man ønsker et nærmere samarbeid mellom landene øst og vest i Europa, og besøk til de andre nordiske landene er også på planen.

Carole, Tatiana, Rob og Eva har med seg erfaringer fra sine egne kulturer. De er også kjent med forsoningsarbeid og politisk- og sosialt arbeid forskjellige steder i verden.

Carole, som alt har vært her i 11 måneder, samler hver onsdag en gjeng med unge fra forskjellige land og med ulik bakgrunn til diskusjon i Sophus Lies gate. Creators of Peace-sirkelene har pågått en stund, og nye planlegges rett over jul. Også her har mennesker fra ulike kulturer, alder og bakgrunn lært hverandre å kjenne. Dypere innsikt hos deltakerne og nye perspektiver er noen av fruktene disse samlingene har avlet.

”Vi er veldig glade og takknemlige for at vi har fått disse fire til Norge. Nå ser vi frem til hvordan deres ulike talenter og erfaringer vil komme til nytte. Innspill til hvordan de fire best kan bruke månedene her i Norge er velkomne,” sier Nelson.

TRAKTOR TIL MOSAMBIK

Afrika har stort potensial for matproduksjon men mangler ofte veier og landbruksmaskiner. En traktor oppfunnet av sivilingeniør Svein Lie på Ås, med hjelp fra professor em. Herman Qvam, vekker nå interesse internasjonalt.

Foto: Leif Haaland

Traktoren, som blir kalt GT (GreenTrac), har en enkel konstruksjon og er rimelig i anskaffelse. Den kan gå på lokalt framstilt kaldpresset planteolje og kommer fram

nesten over alt takket være et nytt patentert drivverk. På en utstilling arrangert av Verdensbanken i Washington D.C. vant traktoren 1. premie i sin klasse.

Verdensbanken har et stort program for å effektivisere landbruket i Mosambik. De har anbefalt regjeringen å satse på GT traktoren og tre prototyper er bestilt. Planen er med tiden å produsere dem i Mosambik.

GT-traktoren blir nå modifisert til et miljøvennlig hybridkjøretøy. Den utstyres med en elektromotor i hvert hjul, får mer kraft og lavere drivstofforbruk. Matproduksjonen i u-land vil kunne øke betraktelig dersom traktorer erstatter trekkdyr.

Professor Qvams interesse for u-land ble vekket i 1974 da Ås fikk besøk av en asiatisk ungdomsgruppe fra Initiatives of Change. Senere har han og hustru Abi blitt kjent med stipendiater fra Asia og Afrika som er på Ås. De har invitert dem hjem, fått lære om sine gjesters hjemland og fortalt dem om lofC. Dette har resultert i varige vennskap og engasjement for landene.

Hva er IofC?

Initiatives of Change (IofC-MRA) er et nettverk med arbeid i over 60 land. Det er åpent for alle, og inkluderer mennesker med ulikt livssyn, ulik region og ulike politiske oppfatninger. Et felles utgangspunkt er at den som vil endre verden må begynne med seg selv.

Dette nyhetsbrevet rapporterer kort om endringsprosesser som er i gang fra det personlige plan og til det globale. For mer informasjon se: www.iofc.org eller www.no.iofc.org.

IofC International er en NGO med konsultativ status i FN og deltakerstatus i Europarådet.

Om absolutter

For noen av oss er personlig moral blitt en gråsoner uten tydelige grenser. Det meste er tillatt så lenge ikke grensen for det lovlige overskrides. Men hvordan definerer vi egentlig våre egne moralske grenser?

Absolutt ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet som IofC vektlegger, er standarder som er universelle og som finnes i flere av de store religioner, om enn i annen språkdrakt. De er ikke satt der for å dømme oss, men for å veilede og vise oss noe vi er ment å strekke oss etter. Hvis våre normer er utydelige skaper det problemer som kan berøre svært mange mennesker. Et godt eksempel er finanskrisen der folk ble arbeidsløse eller tapte sine sparepenger fordi noen var grådige og solgte dem finansprodukter de ikke ville kunne betjene.

Vi er alle flinke til å finne på unnskyldninger når vi svikter i moralske spørsmål. Absolutte moralske standarder er som et spill som viser oss hvordan vi virkelig er. Det kan være ubehagelig, ja smertefullt. For enkelte kan et slik speilbilde bli for sterkt og gjøre skade. Derfor trengs det varsomhet.

I Ibsens skuespill kommer gjerne sannheten frem før eller siden. For enkelte fører det til katastrofe (Hedvig i Villanden), for andre til frigjøring og vekst. Er det ikke den absolutte ærligheten representert ved Knappestøperen, som til sist innhenter Peer Gynt også? Det, sammen med Solveigs kjærlighet, gjør at vi øyner et lite håp for mannen når teppet faller.

SEJ

BYGGER DET UKRAINSKE HUS

Ukraina 2004: Oransjerevolusjonen er på TV og verden holder pusten. Ser vi et nytt demokrati eller vil folkebevegelsen bli slått ned? Valentine Bondarenko og Sergey Tretetskiy møter hverandre disse dagene. Et lederkurs i regi av IofC's Foundations for Freedom (F4F) får stor betydning for dem "fordi det endrer mennesker og endrer liv", som Valentine uttrykker det.

En drøm vokser fram om kurscenter, et hjem og et samlingssted. Nyttår 2010: Valentine er på IofC's nyttårsleir på Lia Gård. Her blir hans overbevisning til inspirasjon for mange. Selv tar han med seg fellesskapet han opp-lever på Lia som et ønske for Ukraina. Hans venn Sergey ser at noe er skjedd: Valentine kommer tilbake

Ukraina: Et hus som kan forvandle mennesker.

Nå går det fort. I landsbyen Baranivka får de en tomt ved en elvesving i mai 2010. Valentine sier opp jobben som utviklings-sjef i en større virksomhet. Det første lederkuset med 30 deltakere i telt kommer like etter. Husprosjektet går videre. Den 33 år gamle bilen fra sovjettiden er gull verdt i arbeidet med å transportere byggevarer. Felleskapet bygges og mange nye og gamle venner vil være med på dette eventyret.

Ukraina har ikke blitt det demokratiet mange håpet på i 2004. F4F har mye ugjort. Vi i Norge har muligheten til å spille en rolle nå mens grunnlaget for et nytt demokrati legges dag for dag. Her trengs både hender, penger og bønner. Interesserte kan kontakte IofC Norge. Se også: <http://www.iofc.org/node/48467>

SVEITSISK UD OG IOFC

På innbydelse fra det sveitsiske utenriksdepartementet, talte Rajmohan Gandhi, IofC's president, på et seminar i Bern i oktober. Tema var: "Når religioner og verdens-anskuelser møtes." Gandhi innledet om "Fred – hvordan gå opp nye stier og trekke inn nye krefter?"

ORGANISASJONER TIL CAUX

I juli hadde representanter for sveitsiske frivillige organisasjoner som arbeider med minoritetsspørsmål deltatt i en konferanse i Caux. Blant dem var lederen for romfolkets europeiske informasjons-kontor. For mer informasjon se: www.caux.ch

FØRSTE SOMMER I CAUX

Mahwash Ajaz
fra Moss om sin
første sommer i
Caux:

Jeg var en av de heldige som tilbrakte en innholdsrik uke i Caux i sommer. Jeg hadde meldt meg på konferansen 'Everybody Counts', men fikk også muligheten til å delta i fredsprogrammet til en ung og dynamisk imam, Ajmal Masroor, fra Storbritannia. Oppholdet i Caux opplevde jeg som en inspirasjon til spirituelt og disiplinær vekst særlig med tanke på tro.

Hver dag hadde et tema som var gjenstand for refleksjon for den enkelte og for diskusjon i grupper. Slik fikk vi bedre innsikt i personlige tanker, og ikke minst i hvordan andre oppfattet de samme temaene. I gruppene fikk også alle muligheten til å fortelle om begivenheter i våre liv som hadde vært avgjørende i å forme oss til den vi er. Dette var blant det som gjorde mest inntrykk.

Ajmal Masroors program i år var en videreføring av fjorårets "Unge muslimer for fred". I fjor fikk ungdommene kunnskapen, i år fikk de "verktøyet". Hensikten med programmet er å gi nytt liv til den fredskulturen som har vært grunnlaget for Islam, samt å utforske hvordan tro kan bli en naturlig del av en europeisk identitet.

Mahwash Ajaz

EVERYBODY COUNTS

"Everybody Counts" het konferansen som ble arrangert av det norske IofC-teamet. Konferansen inkluderte flere generasjoner, kulturer og religioner. De drøyt 300 deltakerne ble selv utfordret, og utfordret hverandre, på en rekke områder. Alle dagene hadde temaer som deltakerne tilnærmet seg på ulike vis, gjennom gruppesamtaler, kreativt arbeid, sport og lek.

Temaene for dagene var:

- Hvem er de andre – bli kjent
- Våre verdier og prioriteringer
- Endring av relasjoner
- Vår kilde til liv / inspirasjon
- Knytte oss selv til det globale
- Skape en motkultur
- Våre neste steg – hjemreise

TILLIT OG INTEGRITET

– ulik kultur, felles verdier

Adekola Oyenuga fra Nigeria/Norge var en av deltakerne på konferansen om "Tillit og integritet i den globale økonomien" i Caux 12.-17. august. Oyenuga har bodd 10 år i Norge, og har mastergrader i internasjonal og offentlig økonomi fra Norges Handelshøyskole. Tidligere arbeidet han som forsknings-analytiker i konsultentselskapet McKinsey og ved finans- og regnskapsavdelingen i Nigerias nasjonale petroleumsselskap.

Adekola Oyenuga –
les hele hans artikkel
på www.no.iofc.org.
Han skriver bl.a.:

"Å besøke Caux for første gang var en uforglemmelig opplevelse. Atmosfæren var preget av følsomhet for kulturelle og etniske forskjeller, samtidig som felles verdier kom klart frem. 160 deltakere fra 37 land kom til konferansen. På bakgrunn av finanskrisen, den høye arbeidsledigheten og den voksende kløften mellom levestandarden i rike og mange fattige land, er det en stor utfordring å gjøre tillit og integritet til bredt aksepterte verdier. Forutsetningen er radikale forandringer i økonomiske aktørers syn på sitt samfunnsansvar, forandringer som må begynne innenfra hos den enkelte. Det er min sterke overbevisning at både den private og offentlige sektor i Norge på ny må gjennomtenke hva tillit og integritet innebærer for dem."

JAPANERE I CAUX

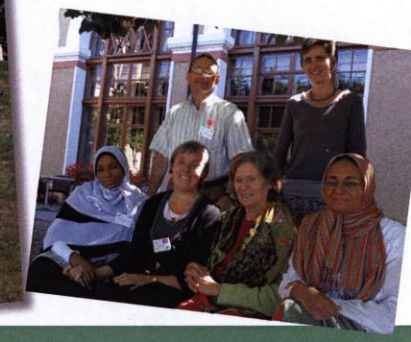
– viktig å vedkjenne feil

44 japanere deltok i sommerens konferanser i Caux. Mange av dem kom for å feire at det var 60 år siden den amerikanske okkupasjonsmaktens hadde gitt 70 japanske ledere tillatelse til å reise til Caux. Det var den største japanske gruppen som hadde forlatt Japan etter 2. verdenskrig. Blant dem var ordførerne i Hiroshima og Nagasaki og åtte parlamentsmedlemmer. En av dem, Yasuhiro Nakasone, skulle senere bli Japans statsminister.

Da Nakasone, nå 93 år gammel, traff noen av IofC's ledere i mai i år, sa han: "Mitt besøk i Caux i 1950 hadde innflytelse på resten av mitt liv. I årene fremover kommer IofC's ideer til å bli stadig viktigere. For oss betyr det å vedkjenne oss fortidens feil, og gi den erkjennelsen videre til kommende generasjoner. Hvis vi ikke innrømmer våre feil, kommer vi til å gjenta dem."

En pensjonert bankfunksjonær fortalte om feilen han hadde gjort overfor sin eneste sønn, som han hadde store ambisjoner for. Sønnen hadde gjort opprør mot farens press og nektet å studere. I skuffelsen over å ha sviktet overfor sin egen sønn, trakk faren seg helt tilbake og tilbrakte dagene foran TVn hjemme. Dagene i Caux hadde gitt ham tro på at endring i menneskelige relasjoner er mulig, og han vendte hjem for å gjøre opp med sin sønn. Han sa også at han igjen ville engasjere seg i samfunnet og lære seg kinesisk.

Talsmann for den japanske gruppen i Caux denne sommeren var Keisuke Nakayama, medlem av IofC's styre i Japan. "Vi arbeider med å bygge nettverk av mennesker med sterke åndelig/moralske røtter og ansvarfølelse for behovene i resten av verden," sa han. Sammen med ham talte lederen for et japansk jordbruksprosjekt i Afghanistan. Han ville vende tilbake til Afghanistan for "å bygge menneskelige relasjoner på gjensidig respekt og ansvar."

Improviseret vannsklie avkjølte
hete konferansedeltakere

"oppglødd. Han tok med seg et friskt pust hjem fra Norge, som var det vi trengte".

Speakers
Corner

I sommer tilbrakte jeg noen fantastiske dager i skjærgården på hytta til noen venner. En meningsfull ferie i all sin enkelhet.

Vi ruslet på de varme steinene og skuet utover havet da deres 12 år gamle sønn, Theo sa; "Hvert barn som er født i Norge, har vunnet i lotto". Det utsagnet har levd i meg siden.

Jeg spurte meg selv hva "å vinne i lotto" ville bety for en kenyaner. Mitt største ønske for mitt hjemland er at menneskene skal kunne være trygge og ha muligheten til å kunne glede seg over resultatet av sitt arbeid. I Norge kan jeg vandre i de fleste gater uten å være bekymret for veskenappere eller å bli frastjålet mobiltelefonen mens jeg snakker i den. Ikke er jeg redd for å bli kidnappet eller at noen bryter seg inn i hjemmet mitt heller. Jeg ble slått av antall nordmenn som suste forbi i sine båter og ble overveldet over at vi kunne overnatte ute på sjøen og være helt trygge! Dette var noe jeg kun hadde trodd skjedde på film. For en afrikaner er det nemlig utenkelig å overnatte ute på det indiske hav av frykten for pirater.

I Kenya er husene våre beskyttet av høye murer, smijernsporter og sikkerhetsvakter. For å komme inn i mitt eget hus er jeg nødt til å forsere fire låste porter.

Vi føler oss verken trygge i hjemmene våre, på veiene eller på sjøen. Den forholdsvise trygge og fredelige atmosfæren her er noe nordmenn kan være takknemlige for. Den er en gave som ikke eksisterer overalt.

Carole Khakula

Redaksjon:

Ragnhild Hærem Østmo (red)
Sturla Espolin Johnson
Anders Berg Skånlund
Jens Jonathan Wilhelmsen
Ole Østmo

ØST MØTER VEST – LATVIAS BAKGRUNN OG VÅR ROLLE

To norske jurister med virkefelt innen statsforvaltning og næringsliv, ga 12. september et fascinerende innblikk i historien og samfunnsutviklingen i Latvia under et foredrag i lofC's hus i Oslo. Ekteparet Hege og Arvid Grundekjøn møttes i gymnastiden da begge var opptatt med å støtte dissidenter i Øst-Europa. De to smuglet penger og dokumenter til opposisjonelle i Sovjetunionen og Polen. Etter perestroika i 1991 og frem til i dag har de vært opptatt av Latvia, hun på området kulturutveksling, han gjennom næringslivet.

Hege Boman Grundekjøn, som er jurist i skattedirektoratet, gjennomgikk Latvias historie, som er preget av store lidelser gjennom århundrer. De historiske og kulturelle bånd mellom det lille landet og Norge er sterke. I 2009 ga hun ut en bok på norsk om Knut Hamsuns popularitet i Latvia i 1930-årene da landet søkte etter en nasjonal identitet.

Arvid Grundekjøn var som gymnasiast aktiv i kampen for norsk EF-medlemskap i 1972. Etter økonomiske og juridiske studier kom han, gjennom Advokatforeningen, i kontakt med latviske advokater. Slik ble Latvia hans viktigste arbeidsfelt ved siden av lederstillinger i bl.a. shipping. Som honorær general-konsul fra 1992 møtte han noen av Latvias ledere og fikk se det akutte behovet for reorganisering av næringslivet i den tidligere sovjetstaten. Med sine kontakter bidro han til å skaffe norske investeringer i milliardklassen. Dette fikk stor betydning særlig innen varehandel og hotelldrift.

I 1972 kom Grundekjøn første gang til Caux og møtte mennesker fra alle kanter av verden. Spesielt husker han en gruppe fra Rhodesia (nå Zimbabwe). Arbeidet for forsoning og forståelse i Europa fikk straks gjenklang hos den unge studenten fra Norge. "I Caux fant jeg et verdigrunnlag som stemte overens med mitt eget", sa han. Arvid og Hege Boman Grundekjøn har vært tro mot de verdi-ene i sitt arbeid for Latvia.

Hege Boman Grundekjøn og Arvid Grundekjøn fortalte om sitt Latvia-engasjement.

JULEMESSEN TRENGER DIN HJELP!

Lørdag 27. og søndag 28. november er det julemesse i Sophus Lies gate 5. I tillegg til å være et hyggelig møtested, er julemessen en viktig inntektskilde som dekker en femtedel av lofC-Norges årlige utgifter.

Vi trenger hjelp til å selge lodd, kaker eller husflidsarbeider, være kafèvert eller loppeselger. Du kan også bidra før messen med å strikke et par ullsokker til salg, bake en kake til kafè Sophus el.l.

Vi trenger også flere ting til bruktoppemarkedet. Gjerne noe attraktivt for barn eller kanskje noe pent porselen, stentøy, glass, bøker eller bilder. Klær har vi dessverre ikke plass til.

Har du anledning til å hjelpe, kontakt Torild A. Østmo på 95128128 eller mail torild@ostmo.no